

MAMOGRAFİ VE ULTRASONOGRAFİ GÖRÜNTÜLEMESİNDE BI-RADS SINIFLAMASI

5. BÖLÜM

Seda SOĞUKPINAR KARAAĞAÇ¹

BI-RADS sınıflaması: Breast Imaging- Reporting and Data System teriminin kısaltmasıdır (Meme Görüntüleme- Raporlama ve Veri Sistemi). BI-RADS, meme görüntüleme raporlamasını standart hale getirmek ve meme görüntüleme yorumlarındaki karışıklığı azaltmak için tasarlanmıştır. Ayrıca sonuç izleme ve kalite değerlendirmesini kolaylaştırmaktadır. ACR BI-RADS Atlas 2013 (1), 2003 Atlas'ın güncellenmiş halidir (2). Bu nedenle meme görüntülemeyle ilgilenen herkesin, BI-RADS 2013 baskısının tam bir bilgisine sahip olması gerekmektedir.

Standart bir raporlamaya öncelikli olarak çalışmanın endikasyonu açıklanarak başlanır. Endikasyon tarama, teşhis veya takip amaçlı ise bu ilk olarak belirtilmelidir. Hastaya ait önceki değerlendirmeler, anamnez ve yapılan uygulamalar rapor formatında bahsedilmelidir. Ardından meme paterni belirtilmelidir. Görüntülemelerde elde edilen önemli bulgular yazılmalıdır. Kitle, asimetri, distorsiyon ve kalsifikasyonlar gibi morfolojik bulgular tanımlanmalıdır. Eşlik eden bulgular, örneğin bir kitlenin ciltte kalınlaşmaya, meme başında retraksiyona sebep olduğu vb. gibi patolojiler tanımlanmalıdır. Bu bulgular klinik bilgiler, mamografi, Ultrasonografi (US) ve varsa meme Manyetik Rezonans Görüntüleme (MRG) sonuçları ile birlikte değerlendirilmelidir. Mevcutsa hastanın eski görüntüleri ve raporları ile karşılaştırma yapılmalı ve Mamografi ve US inceleme tek bir raporda sonuçlandırılmalıdır. Mamografi ve US incelemeye ait raporlama tanımları tablo 1'de özetlenmiştir (1).

¹ Uzman Doktor, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Konya Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Radyoloji Doktoru sedasogukpinar@hotmail.com

- Olası apse
- Kategori 4b (%10-50):
 - Kümelenmiş amorf veya ince pleomorfik kalsifikasyonlar
 - Belirsiz kenar boşluklarına sahip tanımsız solid kitle
- Kategori 4c (%50-95):
 - Yeni gelişmiş ince lineer kalsifikasyon kümesi
 - Yeni gelişmiş belirsiz, düzensiz tek kitle

BI-RADS 5

Yüksek malignite şüphesi: >% 95 malignite olasılığı olan, klasik meme kanseri bulguları içeren lezyonlardır. Bu bulgular:

- Spiküle konturlu, düzensiz şekilli, yüksek yoğunluklu kitle.
- İnce lineer kalsifikasyonların segmental veya lineer dallanarak uzanması.
- Pleomorfik kalsifikasyonların eşlik ettiği düzensiz spiküle kitle.
- US incelemede sınırları belirsiz, düzensiz şekilli kitle, eşlik eden aksiller lenfadenopati.

BI-RADS 5 lezyonlara kontraendikasyon yoksa mutlaka biyopsi incelemesi yapılmalıdır. Biyopsi sonucunun negatif gelmesi durumunda bile şüpheli radyolojik bulgular göz önünde bulundurulmalı ve tekrar değerlendirme yapılmalıdır.

BI-RADS 6

Tanımlı malign lezyon: Malignite tanısı biyopsi ile konulmuş kesin tedavisi henüz yapılmamış hastalar bu gruba girer.

Kaynaklar

ACR-BI-RADS Atlas, Breast Imaging Reporting and Data System, Reston VA, American Collage of Radiology: 2013 by D'Orsi CJ, Sickles ES, Mendelson EB, Morris EA et al.
ACR-BI-RADS Atlas, Breast Imaging Reporting and Data System, 4th ed. Reston VA, American Collage of Radiology 2003.
Radiology Assistant 2014 BI-RADS for Mammography and Ultrasound 2013 Updated Version Zonderland H, Smithuis R. Amsterdam, Netherlands.